

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 L

FELKELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Védelem

Iparnak, kereskedelemnek

Nagy ügyel-bajjal, agitációval s nemzeti küzdelemmel eljutottunk odáig, hogy a magyar iparvédelmi politika mélyebb gyökeret vert a társadalomban. Ha törvényhozási uton nem tudjuk függetleníteni magunkat Ausztriától és lábraállítani a magyar ipart: végezzük ezt el a társadalmi és egyéni elhatározás eszközeivel: ez a gondolat nagy hódítást tett még a mi közömbös közönségünkben is. Az osztrák iparcikkek nem találnak többé korlátlan teret Magyarországon. Ha övék is maradt a piac, nem maradt az övék mindenestől a régi vásárló közönség.

Az emberek, mielőtt ruhát, cipőt, esernyőt, kalapot, piperét s akármiféle tárgyat vásároltak, érdeklődtek annak származása iránt és az osztrák árú helyett magyar ipari terméket követeltek. Az ausztriai ipart az a veszedelem fenyegette, hogy ha nem is szorul ki egészen a magyar piacról, — a mi közönségünk nem elég sovíniszta ahhoz, hogy ilyen nagyszerű eredményt társadalmi uton elérhessünk, — mindenesetre megcsökken ke-

lendőségében. Szomszédaink edzett élelmessége nem csüggedt a veszedelem láttára. Törvényeink lehetőséget adtak arra, hogy áruiknak magyar tárgy védőjegyet, magyar nevet szerezhettek, meg is cselekedtek s így az osztrák cikkek Arpad, Rákóczi, Turul és más hangzatos magyar címmel és védőjeggyel árasztották el az országot. Legtöbbször még a magyar címer sem hiányzott róluk; nem csoda, ha ügyes forgalombahozással megtévesztették a magyar kereskedőt és vásárlót egyaránt.

Az új védőjegy-törvény, amikor egyfelől jogbiztosságot teremt idehaza is az eddigi zürzavar, önkény és visszaélés helyén, tehát lehetlenné teszi, hogy valamely áru ambícióval, költséggel és fáradsággal megszerzett hírnevét, sokszor egy egész élet minden iparkodásának eredményét mások oly könnyűszerrel elbitorolják, addig másfelől egyszersmindenkorra véget vet az osztrák gyárosok és kereskedők aranykorszakának is. Tilos lesz a valóságnak meg nem felelő, különösen a vállalat és az áruk eredete szempontjából megtévesztő árumegjelölés. A magyar szent koronát, vagy az ahoz hasonló ábrázolást csak is magyar

állampolgár és csak Magyarországon termelt árukon használhatja védőjegy alkotórésze gyanánt.

Az osztrák iparcikkek egy valamással fog tartozni nekünk a jövőben; mielőtt megvásároljuk: meg kell vallania kétségtelenül, világosan, hogy Ausztriából jött. És meg kell elégednie a kétfejűsasos osztrák címerrel, a magyar korona „ne nyulj hozzám virág” lesz az ő számára. Nem tudja ezután rászedni sem a kereskedőt, sem a közönséget; a magyar termelés így egy csapásra mentve lesz a tisztességtelen és frivol konkurrencia legveszedelmesebb fajtájától.

A jövő boldogsága.

Világbeke egy márkáért.

A lángelmék gyakran a homályban rejtőznek és senki sem sejtí létüket, de aztán hirtelen felvirrad nekik és a többi halandók észreveszik őket.

Berlin kellős közepén él egy férfiú, Naneder József a neve, aki nem kisebb eszmével foglalkozik, mint azzal, hogy az emberiséget rávezeti a boldogság útjára. Könyvecskét adott ki, amelynek szuverén címe így hangzik:

„Utmutató a tartós jobb időkhöz. Több évi tanulmány eredménye”.

A szerző a több esztendei tanulmá-

Másodvirágzás.

Az akác másodszer bontogatja selyemfűtű, hófehér virágait. Az álmodó emberek virága ez. Menj ki azokon a visszahozhatatlan tavaszi napokon a szabadba; mindenfelé, amerre jársz akácvirág fogad, akácvirág bölíngatja feléd dus, fehér fűrtjeit. Édes illata andalító álomba merít, álmodsz szépeket első szerelemről, örök boldogságról, álmodsz, mert az akácvirág suttog füledbe halk, szerelmes szavakat s aranyzákkal körülszótt, fényes tündérmeséket.

Te pedig, bus álmodó, hallgatsz az édesen suttogó szavakra és ébren is kergeted azt a gyönyörű, fényes pillangót, aminek a neve álom, elérhetetlen álom.

Mire aztán az a szép fehér virág lehullatja selyem szirmait s dus lombjai közül kikandikál az első sárga levél, akkorára álmod szétfoszlik, szerelmed megsemmisül, összetört szíved, beteg lélekkel várod a hervasztó őszet. S amint várod, várod, véletlenül föltekintesz az akácára, szíved nagyot dob-

ban, lelkedet édes érzés járja át, mert újra megpillantod a bölíngató fehér fűrtöket. Kezdel újra szeretni, újra élni, futni újra az elérhetetlen álmok után, mert láttad az akácot másodszer viritani.

Akácfaától körülültetett kis padon me-reng egy édes arcú, halovány leány. Két szép szeme félig lehunyva. Ébren álmodik. Akáclobok suttogása mellett álmodja meg lelke ideálját, a felejthetetlen első eszményképet.

Kis keze önkénytelenül is utána nyul egy akácfafevélnék s halkán suttogva, félve kérdi tőle: szeret... nem szeret... szeret... Az akácvirág meséje beteljesedik. A fényes ideál megjelen s halkán köszönve leül a leány mellé. Ez félve összerезzen, aztán mosolyra nyílnak ajkai és remegve köszönti a fiut.

— Mit mondott az a levél, kis Magda? Szeret?

A leány halkán rebegi utána: „szeret”.

— Hiszi-e ezt maga?

Magda dacosan fölkapja a fejét s ki-

hívóan vágja a fiu szeme közé: „nem hiszem”. Ez pedig félve megfogja a remegő kis kezét és könyes szemekkel mondja:

— De higgye el, kis Magda, én nagyon szeretem magát. Mióta ismerem, csak maga a lelkem álma. Látni szeretném mindig, örökre... s a szívem mégis úgy összeszorul, mikor a maga két szép szemébe nézek. Összeszorul, mert az enyém sohasem lehet. Magduska, nekem már menyasszonyom van.

A leány arca márványfehér lesz, teste megremeg és az eldobott akácfafevetlel akaratlanul is széjjel tapossa piciny lábaival.

— Tudtam, hogy így lesz — rebegi alig hallhatóan. Ha el tudnám titkolni érzelmeimet, most azt mondanám magának, gratulálok, legyen nagyon boldog, én nem szeretem önt. De, mert hazudni nem tudok, azt is megmondhatom, hogy szeretem magát, maga az első szerelmem, első eszményképem. Eddig boldog voltam, mert nem tudtam, hogy szívének van már választottja,

Tessék meggyőződni hogy!

Pongyolák, Blousok, aljak, gyermek ruhák színes ruhavásznak, színtartó blouz zefirek, ruhakelmék, mosó és francia delaine, férfi női, gyermek harisynák minden kivitelben

Igen olcsó árban szereshető be
Ferenczy Józsefnél
Kossuth-utca 17.

mossy

zár.

ságok

nán vá-

le laine

a.

mény

2497/2. 1909.
k. miszerint
zére 600 kor.
pjtától számi-
84 kor. 50
12-n biró-
terokból álló
an déimán 5
szám alatt
a legtöbbet
ett, szükség
e jogosított

Géza,

kiküldött.

DÉ

illitott ké-

al a limo-

an

KNEK

0 fillér.

0 fillér.

korona,

fillér.

előnyö-

1 kgos

jegyre!

dkán

nyok során elsőben is arra a meggyőződésre jutott, hogy a tartós jobb idők csupán a háboru megszüntetésével következhetnek be.

Kérdezz meg akárkit — mondja — és mindenki ezt fogja válaszolni. Naneder megállapítja, hogy komoly korban élünk, de azon nem csudálkozik, hogy a hágai békeértekezletek résztvevői olyan nehezen tudnak egyezsége jutni; „mert hiszen annyi házaspár nem ért egyet, pedig csak két személyről van szó.”

Naneder bizton felállítja a tételt: „A háboru könnyen meg lehet szüntetni”. Ő ugyanis meglelte a módját annak, hogy miként lehet a dolgot egy márkával megcsinálni. A föld békére áhító lakóinak Naneder recipéje szerint össze kell fogniok egy világbéke szövetség szervezetébe, aminek a fejlődése a nagyvárosi bejelentő hivatalok mintájára történik. Helyi csoportok alakulnának és a tagok egy márkát tartoznak fizetni. Ilyenformán akarja Naneder a világbékét elérni. Már ábrándozik is arról, hogy az államok mennyit fognak megtakarítani a gyors leszereléssel. „Eleinte sok ügyvel-bajjal jár majd a háboru beszüntése, mivel az emberek megszokták a régi viszonyokat, de idővel a rendes kerékvágásba zökken minden. A nemzeti büszkeség miatt, vethetné valaki közbe, némely nép nem csatlakozna a világbékeszövetséghez. Az ilyen ellenvetés teljes félreértése a világbéke gondolatának.”

Ez körülbelül Naneder evangéliuma, amelynek hirdetője reméli, hogy a legközelebbi Nobel-díj békejutalma már a zsebében van.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Diaconissák a ref. szegényházban.

A debreceni ref. egyház szegényházában diaconissákat akar alkalmazni. Az erre vonatkozó tárgyalások már folynak. A diaconissák hivatása megfelel a róm. kath. irgalmas nővérek önfeláldozó működésének. Pár év előtt szó volt arról, hogy a városi közpórházban is diaconissákat alkalmaznának, de ekkor a tervet elejtették.

Beiratkozás a nyelviskolában. A debreceni újonnan szervezett modern nyelviskola német és francia kurzusaira beiratkozhatni naponta d. e. 11—12-ig, d. u.

de ezután boldogtalan leszek, örökké boldogtalan.

A fiu könyezve vonta magához a leány hófehér kis kezét s szeliden ajkához vonva, csókot lehelt remegő kezére. E csókba a lelkét lehelt bele. Aztán könyes szemmel feltekint az akácfára s biztatólag sugja a leánynak: „Magduska édes, nézze, az akác is másodsor virit”. A leány pedig fájó szavakkal felel reá: „Magának másodsor, de nekem először s utoljára.”

Az eldobott akácfalevél összetaposva fekszik a leány lábai előtt. Odafent pedig egy kőszta szellő megrázza a fehér fűrtöket, selymes szirmai hullanak, peregve hullanak a leány dus szőke haja közé s úgy tetszik, mintha minden egyes kis szziromlevél azt susogná, azt mesélné neki: ... volt egyszer egy halovány, szép leány, aki nagyon tudott szeretni és szeretnie még sem volt szabad ...

„Mesarthym“.

3—5-ig. A tanítás az első órától kezdve az illető idegen nyelven folyik. Külön tanfolyamok gyermekek, felnőttek, valamint kezdők és haladók számára. Havi tandíj 10 korona. Abeles Adolf, igazgató. (Szent-Anna utca 18.)

Beiratkozás. A nőegyleti árvaház I—VI. osztályu iskolájába az egylet elnöksége bejáró leányövéndékeket vesz fel mérsékelt tandíj mellett. Jelentkezni lehet szeptember 1. 2. és 3. napján a délelőtti órákban az árvaház helyiségében (Péterfia u.).

Beiratkozás a polgári fiúiskolába. A debreceni négy osztályu, nyilvános, magán polgári fiúiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások naponta d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig eszközölhetnek. Az igazgatóság. (Jókai utca 8.)

TÁRSAS ÉLET.

Azok a nagymamák. — A reményteljes ifju.

§ Budapesti korep 1909-ből.

Színhely a Lipótváros. A Lipótvárosnak egyik előkelő magán háza, ahol nem lakik, csak a háziur. Mondjuk, hogy Sövári Sövényéknél történt.

Ebéd van és előkelő csend. A némaságot a ha téves kis lány szakítja meg a következő furcsa kérdéssel.

— Papa, nagyon öregnek kell valakinek lenni, hogy zsidó legyen?

— Altalános meghökkenés.

— Miért kérdezd ezt? — kérdi az apa.

— Mert az Adonyi Bibi keresztény, a papája is, a mamája is. A Bodor Ferike is keresztény, a szülei is azok. Én is keresztény vagyok, a papa, meg a mama is az. De az Adonyi Bibi nagypapája, a Ferike nagymamája és az én nagymamám is zsidó. Ha én öreg leszek, én is zsidó leszek?

Egy gondos vidéki apa már tegnap felhozta érettségizett fiát Pestre, hogy látsást keressen neki és beirassa az egyetemre.

A mikor elbucszott tőle, átadott neki egy csomó pénzt.

— Nesze fiam, egy kis pénz, de okosan gazdálkodj vele.

— Hogyne, apám.

— Aztán mindent írjál fel, a mit elköltesz.

— Hogyne, apám.

— Még a kávéházi költségeket is jó lesz felírni.

— Azt hiszem, — feleli a fiu — az teljesen felesleges.

— Miért volna felesleges?

— Mert azt úgy is megteszik a pincérek.

A székelyhidi összetartó kapocs.

Székelyhiden érdemes élni!

Székelyhiden — úgy látszik — igen élénk a társas élet és a mi fő: bensőség-teljes. A hírek legalább ezt bizonyítják.

Böven akad a társas élet mozgalmas voltát bizonyító hír a lapban, mint például a pénzügyör és csendőrmester affairja.

De abból a hírből, melyet alább kivettünk, meglátjuk azt is, hogy vannak Székelyhid társadalmában „nagyabecsült és kedvelt” tagok is, akiknek érdemeit a sajtó méltányolja is.

Amint azt ez a hír is bizonyítja:

Távozó ügyvédjelölt. Mint értesülünk, N. B. ügyvédjelölt, a székelyhidi intelligencia egyik kiváló és kedvelt tagja, rövid időn belül elhagyja a várost. Távozását őszinte és igaz részvét kíséri, mert évek hosszú sora óta nagyabecsült és kedvelt tagja volt annak a körnek, amely egyedüli összetartó kapesot képez Székelyhid társadalmában. Tiszta szívből kívánjuk, hogy új hazájában is találja fel azt a szerető baráti kört, amelyben eddig Székelyhiden része volt.

Mi volt ehhez képest Clemenceau távozása?

Valósággal meghat bennünket annak a részvétnek még csak a gondolata is, a mely megnyilvánulna akkor, ha Székelyhiden nem egy ügyvédjelölt, hanem egy igazi ügyvéd, pláne egy kliens távoznék el.

Megégett leányok.

Szerencsétlenül végződött enyelgés.

Az aratók részére pálinkát kellett vegyíteni a gróf Stubenberg-féle érmihályfalvai uradalomban.

A vegyítéssel Skarba Andor uradalmi irnokot bízták meg, a ki mellé két cseléd-leányt rendelték segítségül.

Vegyítés közben az irnok tréfálkozott a két leánynyal, miközben a pálinkavegyítéshez használt szeszt az edény mellé öntötte.

Hogy ezt észre ne vegyék, gyufát vett elő és azzal felgyújtotta a padlóra ömlött szeszt.

A gyufától azonban az egész szesz felrobbant és égni kezdett.

Az égő szesz belekapott a két leány ruhájába is. A leányok megijedtek a veszedelemtől és égő ruhában kifutottak az utcára, a hol a segítségükre siető emberek gyorsan letépték róluk a ruhát.

Az egyik cseléd leány igen súlyos, míg a másik könnyebb égési sebeket szenvedett.

A megrémüt irnok is a leányok segítségére sietett s e közben ő is több helyen megsérült.

Erdődy Dániel gyilkosa.

Sir a fogságban.

Folyik a vizsgálat.

Ama rémes gyilkosság ügyében, amely péntekről szombatra virradó éjjelen a debreceni határban az acsádi-utfélen történt és amelynek polgár Erdődy Dániel huszonöt éves debreceni gazdálkodó esett áldozatul, a vizsgálat gyorsan és erélyesen folyik. Mint megirtuk, dr. Kovács Péter vizsgálóbírósegéd kihallgatta a gyilkost, a tizenhét éves ifj. Molnár Józsefet, aki töredelmesen beismerte bűnét. Azóta a fiatal gyilkos vizsgálati fogságban ül.

Nem szükségesek a sok bizonyító tanuk, amennyiben az elvetemült suhano teljes beismerésben van. Mindössze négy tanut fog megidézni a vizsgálatot vezető vizsgálóbírósegéd. Azokat, akik közvetlen szemtanúi voltak annak a jelenetnek, s mely a gyilkosság előestéjén Erdődy Dániel és ifj. Molnár József között lejátszódott. E

Legjobb a Békési Róza „Márvány” szín szappana

négy tanu kihallgatásával a vizsgálat végét ér.

Amidőn dr. Kovács Péter kihallgatta a gyilkos suhancot és vizsgálati fogságba helyezte, kötelességszerűen kérdést intézett hozzá, kíván-e védőt, mire ez így válaszolt:

— Nem kell nekem nagyságos uram, nem bánom én bármi történet is velem!

Védője azért természetesen lesz a véres kezű suhancnak, amennyiben hivatalból fognak mellé ügyvédet kirendelni.

Ifj. Molnár József cellájában nyugodtan viselkedik, ámbár gyakran sirva fakad. A szerencsétlen suhanc most már tisztában van irtozatos tettének súlyával és könynyezve emlegeti, hogy megbánta megmondolatlan tettét.

Dr. Kovács Péter, a vizsgálatot vezető vizsgálóbírósegéd szobájában egyébként ott van bünjelként az a hatalmas, súlyos póróly, amelylyel ifj. Molnár József kétszeri ütessel agyonsujtotta gazdáját, Erdődy Dánielt. Sulya körülbelül tíz kilogramm és nyele több, mint hat arasz hosszúságú, csöpp vér nyoma sem látszik rajta. A szerző szám hatalmas, nagy. A csendőrök találták meg szombat reggel, nem messze az áldozat vérbefagyott holttestétől.

Az ügyben beidézendő tanuk kihallgatása valószínűleg a jövő hó elején fog megkezdődni.

VÁROSHÁZA.

Elmaradt ülés. A városi iparos tanoncsikola felügyelő-bizottságának mára hirdetett ülése elmaradt, miután a bizottság több tagja távol van a várostól. A felügyelő-bizottság e hó 30-án, délután 3 órakor tartja meg ülését, a mikor betöltik a Vántsza György halálával megüresedett tanítói és a Pogány Ármán máv. főmérnök elköltözésével megüresedett szakrajztanári állást.

Vegyes katonai felülvizsgálat. A katonai vegyes felülvizsgáló-bizottság tegnap 3 hadkötelest besorozott, 1 katonát elbocsajtott a szolgálatból, 2 apát pedig keresetképtelennek talált.

Mihalovits István halála.

Ma délelőtt temetik.

Akik közelebről ismertük az Istenben boldogult, szívében s lelkében nemes férfiut, mindnyájan a tiszta becsületességnek, a feltűnést soha sem keltő, őszintén igaz polgári, emberbaráti, hű családapai kötelességtudatnak megtestesült típusát ismertük és szerettük benne.

Hetvenhat életévétől annak éppen felét, 38 évet töltött városunkban s nyájas, megnyerő modorával ő maga tette keresetté a városházával szemben, az Andaházi Szilágyi-intézet épületében levő gyógyszer-tárát, melyet Jenő fiának 12 évvel ezelőtt adott át. Ő maga összesen hosszú 60 évig volt gyógyszerész s bár visszalépett, mint mondtuk, üzletétől, annak ügyei vezetésében fiának élete végéig segítségére volt. Tizenkét gyermeke közül 10 halt meg előtte, 5 évvel ezelőtt meg szerett feleségét veszítette el s pár a sokszoros nagy csapások a legmélyebben érintették szerető szívét, a daliás, szép öreg urat nem tudták végleg letörni s csak az utolsó pár hónap görnyesztette meg s jóformán váratlanul következett be végleggyöngyülése s szép életéhez méltó volt halála: övéinek méltó bánatára, körülvéve szeretetök által, csöndesen elaludt, elszenderedett az Urban s itt hagyva élő szeretteit, korábban eltávozott, kedvesei után költözött.

Hogy milyen munkás életet folytatott, mutatják azt a következő adatok: Igazgató-sági tagja volt a kölcsönössegélyző-egyletnek; a városi törvényhatósági bizottságnak választott tagja; a róm. kath. hitközségi bizottságnak tagja; a róm. kath. temető gondnoka; a debreceni orvos-gyógyszerész egyletnek megalapítása óta pénztárosa. De most már nyugalomra tért s szelid szavát nem fogjuk többé hallani, délceg alakját nem fogjuk többé látni, jóságának cselekedeteiben nem gyönyörködhetünk többé.

Ember volt ő a szónak legszorosabb értelmében, egész és lehetőleg tökéletes ember. Jelleme szilárd, emberszeretete lángoló, szíve jó, lelke tiszta, testileg erős, lankadatlanul munkabíró. Megérdemli, hogy meghajtsuk előtte a szerető, a tisztelő kegyelet fátylóját, hogy csöndes pihenést kívánjunk siri ágyán porladásra induló testének s felszállott lelkének idvességét, ama másik hazában, hova a jók költöznek el a lentmaradt gyászolók közül. Isten veled! Isten veled, édes jó barátunk!

Csiky Lajos.

Gyászjelentések.

Mihalovits István haláláról gyászbeborult családja a következő jelentést adta ki:

„Mihalovits Anna férjével, Farkas Ödönnel s Mária, Anna, Ilona, Odón gyermekeivel; Mihalovits Jenő nejjével, Leszih Margittal és Margit, Jenő, Mária, Anna gyermekeivel; özv. Mihalovits Gyuláné szül. Kérészy Gizella gyermekeivel, Gizellával; özv. Szűts Jánosné, Mihalovits Krisztina gyermekeivel, mint testvérek; özvegy Ferenczy Gyuláné, mint sógornó gyermekeivel, az összes rokonság nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb apa, a felejtethetlen após, a szerető nagyapa, a jó testvér, sógor és rokonnak, Mihalovits István gyógyszerésznek, munkás s tevékeny élete 76-ik évében, f. hó 23-ikán, este háromnegyed 9 órakor, hosszas szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után, az Urban történt gyászos elhunytát. Szeretett halottunk földi maradványai f. hó 25-én, szerdán délelőtt 10 órakor fognak a József kir. herceg utcai 37. sz. gyászházba, a róm. kath. templomban tartandó gyász-istentisztelet után a Szent Anna utcai temetőben örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre szeretett halottunk rokonait, kartársait, barátait s ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1909 augusztus hó 24. Siri álma legyen csendes, emléke legyen áldott!”

A debreceni orvos és gyógyszerész egyesület a következő gyászjelentést adta ki:

A debreceni orvos-gyógyszerész egylet alapítása óta érdemes tagja és buzgó pénztárosa: Mihalovits István gyógyszerész ur f. hó 23-án, este háromnegyed 9 órakor, munkás és áldásos élete 76-ik évében, örökre lehunyta szemét. Egyletünk minden tagja érzi veszteségünket és mélyszégyenünket bucsuzik az elhunyt tagtársától, kinek végtisztességtétele f. hó 25-én, szerdán délelőtt 10 órakor kezdődik József kir. herceg utca 37-ik számú háznál. Debrecen, 1909. aug. 24. A debreceni orvos-gyógyszerész egylet.

A munkás dalegylet kegyelele.

A debreceni munkás dalegylet Mihalovits Istvánban első alapítóját és mindvégig lelkes támogatóját veszítette el. A dalegylet elhatározta, hogy a ma délelőtti temetésen testületileg részt vesz és gyász-dallal vesz bucsút a dalegylet első alapító tagjától.

SZÍNHÁZ.

Rózsa Lili visszajön. Néhány hét múlva már élet és eleveenség költözik Thália Kossuth utcai csarnokába. Zilihy gárdája újra megkezdte működését, hogy csaknem nyolc hónapon át kellemesen szórakoztassa

a közönséget. A színi évadot megelőzőleg már meleg érdeklődéssel lesik a színház barátai mindazokat a híreket, amelyek a közelben lévő szezonra vonatkoznak. Ilyen érdekes hírt közöl most velünk Máramaros-szigetről, ahol színtársulatunk utolsó heteit tölti, lapunk tudósítója. Rózsa Lili, akitől a Nagymama előadásán nehéz szívvel vált meg a közönség, újra visszajön Debrecenbe s tagja lesz a jövő színi évadban is a színtársulatnak. Szerződését néhány nap előtt írta alá s közönségünknek módja lesz újra művészetében gyönyörködhetni.

Szilassi Etel bucsuja. Szilassi Etel, a debreceni színtársulat új szubrettje ma bucsuzik a szombathelyi közönségtől s a jövő héten már elfoglalja helyét a debreceni társulat kebelében. Szilassi Etel valószínűleg kedvence volt a szombathelyi közönségnek. Az ottani lapok nem is dicsérettel, hanem elragadtatással irnak minden felléptéről. Vérébeli szubrettnek tartják s gyakorta hangoztatják, hogy az ottani közönség mennyire sajnálja távozását. Erre különben fényes világot vet, hogy távozására s mai bucsu felléptének hírére egész halom ajándékot és emléktárgyat adtak neki. Debreceni szereplését érdeklődéssel várjuk. A színi szezon elé igazán várakozással tekintet a közönség. A társulatnak két szubrettje lesz. Szilassi és Rózsa Lili.

Nagy vasúti katasztrófa. Debrecen és Királyháza között.

Két halott, tíz súlyosan sebesült.

Még alig múlt el esztendeje annak az, egész országot megremegtető borzalmas vasúti szerencsétlenségnek, amelynek a hajdusoboszlói vasútállomás volt véres színhelye és ma már újabb, ha részleteiben nem is, de kimenetelében még borzalmasabb vasúti katasztrófáról számolhatunk be. Emez újabb katasztrófa kedre virradó éjjelen történt. Történt pedig Szatmárhoz közel, két kis vasúti megálló, Mikola és Halmi között a nyílt pályán, ahol két tehervonat ütközött össze az éjszaka sötétjében. Az összeütközésnek borzalmas következménye lett. Eddig két halottja és tíz súlyosan sebesültje van. Az áldozatok valamennyien a Máv. alkalmazottjai.

A halálos kimenetelű nagy vasúti szerencsétlenség okát sikerült megállapítani. Az összeütközést állítólag a Debrecen felől robogó tehervonat vezetőjének gondatlansága idézte elő.

A tüzszerű és hatalmas vas-kolosszusok is, amelyek büszkén, dübörögve robogtak a karsu sínpáron és amelyek életet szállítottak az Életnek, szintén romokban vannak. Az összeütközés oly vehemens erővel történt, hogy nemcsak a két, vonat összes személyzete sérült meg, de a két vonat is ugyan-csak megrongálódott. A kár nagy. Meghaladja a negyven ezer koronát. Két szegény vasutas fekszik

holtan, megcsontított testtel és a két halott véres testére két család, két kenyérkereső nélkül maradt család forró könnyei hullanak. Ez teszi a kárt nagyobbá és megdöbbentőbbé, mert ezt megtéríteni sehogysem lehet. A kenyérkereső halott és családja egész életen át tartó, legkeserűbb jövő előtt áll.

A nagy vasuti katasztrófa teljes részletességében ez:

A katasztrófa előzményei.

Hétfő éjjel a Debrecen felől Királyháza felé haladó tehervonat rendes időben hagyta el a debreceni pályaudvart és minden akadály nélkül folytatta útját Szatmár felé. Fél tizenkettő múlt el, amidőn a Szatmárhoz legközelebb fekvő vasútállomásra, Mikolára berobogott a vonat, amelynek mozdonyvezetője Cseterász László, fűtője Tokai Ferenc és vonatvezetője Demeter Sámuel volt.

Mikola állomáson tolatnia kellett a tehervonatnak. E közben Demeter vonatvezető megkapta az értesítést arról, hogy a legközelebbi vasútállomáson, Halminál találkozni fog egy tehervonattal, amely ott fogja bevárni. Demeter nem várta be, amíg Pogány állomás-előjáró, a forgalmi tiszt, kiadja az indulási parancsot, hanem amidőn a tolassal elindította a vonatot, anélkül, hogy a forgalmi tiszt tudott volna erről. A forgalmi tisztnek pedig tudomása volt arról, hogy a tehervonat a halmi állomáson vesztel sok rakomány miatt és a Királyháza felől később indult gyorstehevónat meg fogja előzni olyképpen, hogy Demeter vonattal Mikolán fog találkozni.

Demeter persze azt nem sejtette, hogy a gyorstehevónat sietve robog Mikola felé, hanem nyugodtan indított. A forgalmi tiszt éppen tudatni akarta Demeterrel, hogy várja be ott Mikolán a gyorsvonatot, de már elkészt, mert Demeter vonata ekkorára elhagyta a mikolai pályaudvart.

A katasztrófa.

A forgalmi tiszt pillanat alatt tisztában volt a helyzettel. Felfogta, hogy minő borzalmas következménye lehet Demeter siettségének, mivel tudta, hogy a halmi állomásról is elindították ekkorára a gyorstehevónatot. Első dolga volt tehát, hogy a Mikola és Halmi között lakó pályasírokat figyelmeztesse.

Az állomási előjáró, forgalmi tiszt a váltóóróknak csak ennyit jelzett:

— Minden vonat megállítandó!

De ez sem vezetett célra. Eközben a Mikoláról elindult, mint a Halmiból indított gyorstehevónat teljes garral robogott egymás felé és meg is történt a szerencsétlenség. Csaknem egyszerre értek egy kanyarulathoz és így a mozdonyvezetők nem vehették észre a veszélyt. Amidőn észrevették, már késő volt. Dacára, hogy mindkét vonaton ellengőzt adtak és minden erejükből fékeztek, a vonatokat már nem tudták megállítani és azok irtózatossá csattanással egymásba szaladtak.

Következő pillanatban teljes volt a katasztrófa. A két vonat személyzetének rémült segélykiáltása, a gyorstehevónaton levő állatok bőgése, recsegés, ropogás vegyült belé az éjszaka osendjébe.

A két mozdony összetört. Továbbá négy teherkocsi, két kalauz-kocsi teljesen összetört. Egy kocsi kisiklott, egy felborult. Az összetört kocsik között volt egy sertés-szállító kocsi is, de csodálatosképpen az állatok egyike sem sérült meg.

A két vonat személyzetének csaknem minden tagja áldozata lett az összeütközésnek. A Halmi felől robogott gyorstehevónat személyzetéből kerültek ki főként az áldozatok.

Mentések.

Az épségben maradt személyzet gyors segítséget kért. Szatmárról különvonattal

érkezett a szerencsétlenség helyszínére az ottani állomásfőnök és a forgalmi főnök, akikre borzalmas kép várakozott. A két mozdony a szó szoros értelmében pozdorzává tört, azonkívül a két vonatnak több kocsija feküdt romokban. Az összeütközés ereje oly nagy volt, hogy nemcsak a sulyos kocsikat dobta ki a vágányokról, de a pályatest, sőt a telefonhuzal is megrongálódott miatta. A forgalom tehát e helyen megakadt.

Az összetört kocsik romjai közül segélykiáltások, kínos nyöszörgések hallatszottak. Az épen maradt vasuti személyzet gyorsan hozzálátott a mentéshez. Közben Uhlarik Béla debreceni máv. üzletvezető, Bazsó központi forgalmi főnök, felügyelővel különvonattal gyorsan a helyszínre utazott.

Az áldozatok.

Ekkorára már kiszedték az összetört vonatok romjai alól az emberi roncsokat. Egy embert holtan, borzalmasan megcsontított testtel húztak ki. Ez Barazsu Lajos, a gyors tehervonat huszonhét éves segéd-fékezője volt, a kit csaknem a felismerhetetlenségig összeroncsoltak a kocsik romjai. Szintén borzalmasan összeroncsolt testtel húzták ki a romok közül Kovács Sándort, ugyanannak a vonatnak vezetőjét, valamint sulyosan megsebesültek: Kiss Béla, Székely Bertalan fékezők, Liposei András, Cseterász László mozdonyvezetők, Tokai Ferenc, Szabó István fűtők és Peleskei József fékező.

A sebesülteket főleg a szatmári kórházba szállították, a hol Kovács Sándor reggelre meghalt.

Demeter kálváriája.

A szerencsétlenség helyszínén kiszállt hivatalos egyéneknek és mentő munkásoknak nagy volt a megdöbbenésük, a midőn mentés közben Demeter Sámuel hiába keresték. A vonatvezető eltűnt a színhelyről és nyoma vesztett. Tegnap délelőtt aztán jelentkezett betegen, összetört testtel. Demetert tegnap este Debrecenbe szállították és itt gyógykezelik.

Tokai Ferenc fűtőt, a ki szintén sulyos sérüléseket szenvedett, tegnap reggel a gyorsvonattal szülei beszállították Debrecenbe és itt a kórházban vették ápolás alá.

Egy áldozat vallomása.

Amint Tokait a kórházban elhelyezték, a kórház gondnokságának értesítése folytán dr. Ujfalussy József vizsgálóbíró azonnal megjelent betegágyánál, hogy kihallgassa.

Tokai Ferenc negyvenkilenc éves, családos ember. Röviden ezt adta elő:

Mikola és Halmi között a nyílt pályán egy kanyarultnál ütköztünk össze a velünk szembe jövő másik tehervonattal. Én, amint a veszedelmet észrevettem, nyomban a fékhez ugrottam és teljes erőmből fékeztem, míg a mozdonyvezető ellengőzt adott. De az összeütközés mégis megtörtént. Én neki estem a forró kazánnak, fejem összetört és bal oldalom összeeséget. Erre elvesztettem eszméletemet és nem tudom, mi történt tovább ott. Huszonhét év óta vagyok a máv. szolgálatában.

Tokai Ferenc vallomását jegyzőkönyvbe vették. Állapota sulyos, de felépülése remélhető.

A forgalomzavar.

A nagy katasztrófa miatt beállott forgalomzavar megszüntetésén a szerencsétlenség megtörténte óta lázasan munkálkodnak. Délutánra már jó részben eltakarították a romokat és a pályatestet is helyreigazították. A személyforgalmat tegnap átszállással bonyolították le. Emiatt természetesen késések voltak.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főtér, Lamprecht-palota az udvarban földszint telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szerkesztési és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

UJDONSÁGOK.

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai anyakönyvtár (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. Főiskolai muzeum Collégium nyitva vasárnap d. e. 10-12. — Városi muzeum (Hatvan-u. 23) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12-ig. — Csokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Gőzmozgató tanszermuzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — Zenedé Cspó-utca 20. — Tornacsarnok. Péterfia-utca 76. Kéz ügyesítő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda-és Szombat d. u. 2-5. Siketnéma tanintézet. Csapó-u. Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Vegykísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Közkórház. Péterfia-u. végén, betegok d. u. 2-4-ig látogathatók. Női klinika. Attila-tér. Gyermekmenhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Péterfia-u. Vízgyógyintézet. A nagyerdőn. Dohánygyár. Attila-tér. M. A. V. műhely Allomás. István malom. Péterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefégyár. Miklós-u. végén. Gebauer érokoporsó gyár. Homokkert. Erőtakarmánygyár Margit fürdő telep.

* **Bucsujárás.** A debreceni gör. kath. hivek esütörtökön reggel 5 órakor indulnak Pap János esperes és Plesa Ferenc tanító vezetése alatt Máriapócsra, hogy a bucsun részt vegyenek. Az utat oda-vissza gyalog teszik meg.

* **Személyi hírek.** Wessprémy Zoltán főispán a jövő hét közepén tér vissza Bártfáról. — Körner Adolf tanácsnok és dr. Dóczy Emil városi alügyész pár napra Cirkvenicába utaztak az ott üdülő dr. Magoss György látogatására. — Dr. Jászai Rezső, a debreceni kegyes tanítórend házfőnöke s a főgimn. igazgatója hat heti távollét után tegnap hazaérkezett.

* **Negyven éves jubileum.** A debreceni jótékony nőegylet októberben jótékony és áldásos működésének negyvenedik évét tölti be. A kétségtelenül jelentős évfordulót méltóképpen fogják megünnepelni. Az előkészületeket erre a szeptember közepe felé összeülő választmányi ülésen teszik meg.

* **A Csokonai-körből.** Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára hazaérkezett nyaralásából s mátlól kezdve ismét 6 végzi a kör titkári teendőit.

* **Eljegyzés.** Grünfeld Lajos, Miklós utcai fűszerkereskedő eljegyezte Glück Rózsika kisasszonyt helyben.

* **Vasárnap nem szabad dolgozni.** A kereskedelmi miniszter körrendeletét intézett az összes törvényhatóságokhoz, amelyben utasítja őket, hogy az ipari munkások vasárnapi munkaszünetéről kiadott rendeletét a legnagyobb szigorral tartásuk be. A miniszter rendelete a napokban érkezett le Debrecenbe.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetlen kis fiunknak, unokának, keresztfunknak: Boros Lajoskának f. hó 23-án, éjjeli fél 11 órakor, életének 4-ik havában, 1 heti sulyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 25-én, délután 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint a Csillag utca 42. sz. házunktól a Kosuth utcai temetőbe örök nyugalomra tétel. Mély végtisztességtelre rokonainkat, barátainkat szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos szülei: Boros Lajos és neje Sallai Mária. Nagyszülők: Boros György neje Borbély Eszterrel, Sallai Mihály neje Komlóssy Juliánnal. Keresztzülei: Boros György és Boros Mariska. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezi.

* **A debreceni önkéntes tűzoltó-testületnek** tegnap vendége volt **Bartha Ferenc**, a kolozsvári tűzoltótestület főparancsnoka, aki csupán azért jött, hogy a debreceni tűzoltóság új rendszerű gőzfecskendőjét megtekintse. **Publig Ernő** parancsnok készséggel mutatta be a gépet, amelynek precíz és megbízható működése méltán lepte meg a kolozsvári főparancsnokot is, annyival inkább, mert Kolozsvárott már két gőzfecskendőt szereztek be s egyik sem felelt meg a várakozásnak. Most a debreceni minta után fognak Kolozsvárt is új gőzfecskendőt rendelni.

* **Hirtelen halál.** **Tóth Sándor** 65 éves napszámos tegnap este Bundi utca 9. szám alatti lakásán hirtelen elhunyt. Az orvos megállapította, hogy a halált szívszélhűdés idézte elő.

* **Hajdu megye átirata és Liptó megye.** Liptó megye törvényhatósági bizottsága hétfőn, Liptószentmiklóson közgyűlést tartott, melyen Hajdu megye átiratát is tárgyalták a szekularizációról. Az átiratot egyhangulag elvetették és a következő határozatot hozták:

Liptó vármegye közönsége Hajdu vármegye körlevelén napirendre térve, tudomásul veszi és irattárba helyezi, mert a míg egyrészt az ország közvéleményét egyáltalában nem foglalkoztatja és meggyőződése szerint tisztán incidentáliter felszínre került eszmének a jelenlegi válságos politikai időben való tárgyalását, amikor a nemzet közéletét az ország alkotmányos életébe vágó nehéz kérdések foglalkoztatják, politikai hibának kellene tekinteni, másrészt a felekezetek közötti egyetértés, vagyis a vallási béke fontosságát célzó törekvésekhez hiven minden oly kérdés fölvetésétől a leghatározottabban tartózkodni óhajt, amely az ország felekezetei között fennálló békés együttélés és kölcsönös türelem legkomolyabb veszedelmét rejti magában. Egyben azonban ama határozott meggyőződésének is óhajt kifejezést adni, hogy a mai társadalmi viszonyok mellett, a mikor a fölforgató elemeknek támadása már a magán tulajdon szentségét sem kiméli, az ily kérdések fölvetése egyenesen e nem eléggé kárhözvethető törekvések támogatását jelenti.

A határozatot vita nélkül egyhangulag fogadta el a közgyűlés. A bizottságban a protestánsok többségben vannak.

* **Kéménytűz.** Tegnap este fél nyolc óra tájban a Kossuth és Batthyány utcák sarkán levő **Simonffy-féle** házban az egyik kémény kigyuladt. A veszélyt hamar észrevették és elfojtották a tüzet. A tűzoltóság kivonult, de már dolga nem akadt.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtetetlen jó nőnek, testvérnek, sógornénak és rokonnak: **Simon Józsefné Szabó Erzsébet** asszonynak f. hó 23-án esteli 9 órakor, életének 46-ik, boldog házasságának 18-ik évében, hosszas betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 25-én délután 3 órakor fognak a gör. kath. egyház szertartása szerint, a Magoss utca 5. sz. háztól, a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1909. augusztus 23. Az örök világosság fényeskedjék neki, nyugodjék békével! Bánatos férje: **Simon József**. Testvérei: **Szabó András** nejével. Özv. **Schiller Lajosné Szabó Mária** gyermekeivel. Valamint számos rokon nevében is. A temetést **Gebauer K.** tem. int. rendezi.

* **Iskola táskák.** a legnagyobb vászlatokban kaphatók **Mentze Henrik** áruházában. **Kossuth utca 4.**

* **A debreceni zenedébe** való beiratkozás szeptember hó 6-án kezdődik. A tandíj olcsóbb bármelyik zeneiskola, vagy magántanítói tandíjnál s tetszés szerinti részletekben fizethető. Kezdő növendékek hetenként 3 tanórát, a többiek 3 gyakorlati s 1 elméleti órát kapnak. Bővebb felvilágosítás nyerhető a zenede helyiségében szeptember 6-tól 12-ig, délelőtt 11 órától 1 óráig. Az igazgatóság.

* **Az Arany Bika Mulató** szenzáció tekintetében forrpontra érkezett. Megnyerte vendégszerelésre a cabaret-művészet egyik leghíresebb művelőjét, **Gara Ákos** fővárosi író, ki mint szellemes és kedves konferenciér, mindenütt nagy sikert aratott. Irodalmi művelője, ötletes előadása mindvégig lebilincseli az érdeklődést. Bizonyára Debrecenben is nagy tetszésben lesz része. A társulat többi tagjai is kiválóat produkálnak. Az „Alpesi csillagok” gyönyörű énekszámát meghatja és tapsra hangolja a publikumot. Az állandó telt házak nagy sikerekről tanuskodnak mindenképen.

* **Főhercegnő a Hortobágyon.** Azok az érdekes pillanatfelvételek, a melyek **Mária Terézia** főhercegasszony és leányairól a hortobágyi kirándulás alkalmával, **Letzter József** fényképész által készítették, a mai naptól **Frank Testvérek**, modern úri divat kereskedők kirakatában láthatók, **Piac és Szent Anna utca sarok.**

* **Milyen idő lesz?** Meteor írja: Szeptember hó csomópontjai a következő napokra esnek: 1, 2, 3, 6, 14, 16, 17, 18, 22, 29 és 30-ra, melyek közül legerősebb hatásúak 1, 6, 14, 16 és 29-iek; 1-ső csapadékos és hűvös, 6-diki meleg, 14-iki viharos vagy esős, 16-iki meleg állandó, 29-iki hűvös, esős, szeles vagy viharos jelleggel.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: **Bofos Lajos** ref. 4 hónapos, **Erdős János** ref. 48 éves, **Pongor István** ref. 21 éves, **Batiz Julianna** ref. 17 éves, **Mihalovits István** r. kath. 76 éves.

* **Beiratkozás a zenekonzervatóriumba.** A **P. Nagy Zoltán**, államilag képesített okleveles zeneitanár igazgatása alatt álló zeneiskolában f. hó 25-én kezdődnek a beiratkozások a zongora-, hegedű- és ének-tanszakokra. A tanári kar tagjai államilag képesített zeneitanárok és okleveles művészek. Jelentkezhetnek kezdő és haladó tanulók. Beiratási díj 5 korona. Tandíj az alsó osztályokban 4 frt, a felsőkben 5 frt havonként. A mult tanév értesítője részletes tájékoztatóval díjtalanul kapható az intézet helyiségében (**Piac utca 26. sz.**, utcai emeleti rész) a hivatalos órák alatt: d. e. 11-1 óráig.

* **Iskolakönyv-szükségletét** minden diák már most beszerezheti **Antalfy József** könyvkereskedésében. Használt tankönyvek féláron.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, ismerősök, kik felejtetetlen felelősséggel végtisztességtételre való megjelenésükkel fájdalmunkat enyhítették, fogadják ez uton hálás köszönetünket. **Pálfi Ferenc** és családja.

* **Új táncanfolyam.** Szeptember hó 6-ikán, hétfőn boston; tanuló ifjaknak (diák) aug. 21-ikén szombaton, iparos ifjaknak aug. 23-ikán, hétfőn. **Schaf János**, táncmester.

* **A Néptakarék pénztár, mint szövetkezet, Piac u. 75.** szám alatt, heti biztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu kölcsönöket nyújt.

* **A legszebb, legtisztább és legjobb** kiadású ódon tankönyvek félárért már most kaphatók **Aczél Henrik** antiquáriumban, **Piac u.**, a ref. Kistemplommal szemben. Telefon 575. Vidéki megrendések pontosan elintéztetnek.

* **A közönség két remek, művészi** kivitelű, életnagyságu képben gyönyörködhet **Killer** butorgyáros kirakatában. A képek **Mauer Emilt** és nejét ábrázolják, **Brassay** fényképész műtermében készültek.

* **A sorrentói dal** kottáját az itt időző fenséges vendégek is beszerezték. A bájos zenemű ára 2 korona **Antalfy József**nél.

* **Naponta friss, prágai sódar** és felvágottak **Balassa M.** fűszer-, csemege-üzletében, **Piac és Szent Anna u. sarok.**

* **Dr. Láng szanatóriumában** felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Külön szobák és közös kórtérmekek. Roentgen-laboratórium, elektromos gyógyeszközök, legmodernebbül felszerelt műtőterem. Az intézet bárki által, bármikor megtekinthető, tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: **Dr. Láng szanatórium.** Debrecen, **Kossuth utca 39. szám.**

* **Utazó kosarak** és bőröndök, női kiegészítők, pénz-, szivar és cigaretták tárcák a legolcsóbbak **Mentze Henrik** áruházában, **Kossuth u. 4. sz.**

* **Iskolás fiúk** és leányok részére olcsó, szabott árakon beszerezhetők: *Kész fehérneműk, ingek lábravalók, harisnyák, zsebkezdők. Paplanok, matrácok, ágylepedő, flaneltakarók.* Fiúknak brassói posztók. Leányoknak intézeti, sötétkék, gyalpú Cheviot ruhaszövetek és hozzávalók. *Szabó Lajos fia* cégnél Debrecen. **Rózsa utca 1.** Alapítva 1842. évben.

TÁVIRATOK.

Elsülyedt francia hajó.

London, aug. 24. Az angol partok mellett elsülyedt a **Seiras-boton** nevű francia gőzös 26 emberével. A vihar eddig 4 hullát vetett a partra.

Gyujtogató lovastiszt.

Páris, aug. 24. A napokban leégett a **Clofieux-Gila** nevű kastély. A vizsgálat kiderítette, hogy a kastélyt a tulajdonosának unokája előbb kirabolta és azután gyujtotta fel. A gyujtogató előkelő származású és jelenleg — lovas tiszt.

A krétai kérdés.

Konstantinápoly, augusztus. 24. A nagyvezér, a külügyminiszter, a belügyminiszter és a közmunkaminiszter ma meg fogják beszélni a krétai védőhatalmak jegyzékére adandó válasz szövegét, melyet holnap a minisztertanács elé terjesztenek és azután valószínűleg eljuthatnak a hatalmakhoz. Hire jár, hogy a kollektív szerződés jegyzékében, melynek szövegét mindig titokban tartják, van egy mondat, melyben a hatalmak utalnak arra, hogy Kréta csatlakozása Görögországhoz a jövőben mégsem lesz elkerülhető. A porta tiltakozni fog a jegyzék eme passzusa ellen.

Merénylet pokolgéppel.

Kassa, aug. 24. Pokolgépes merényletet követett el ösmeretlen tettes, **Mátyássy Zoltán** honvéd hadbiztos százados ellen, aki csodálatraméltó módon nem halt meg a merénylet következtében. A százados címére ugyanis **Kazinczy utca 4. szám** alá, még az ajtószám megjelölésével is, faládika érkezett **Bachruch A.** budapesti cégtől. Bár a százados nem rendelt semmiféle ékszer, kíváncsiságból felbontotta a ládát, amelyben mahagónifából készült szekrényke volt. Miután a

Vigyázz! Kékre festett kirakat! Vigyázz!

Előre haladott időny miatt

a raktáron levő összes árak mélyen leszállított árakban kaphatók u. m.:

| | | |
|---|------|------|
| Gyönyörű himzett batiztok, fehér és színes | 28 | król |
| Remek mosható Delainok | 25 | " |
| Jó mosó Zephyrek, blousra és pongyolára | 17 | " |
| Jó mosó angol Zephyrek, férfifingrész blousra | 34 | " |
| Szintartó kretonok | 30 | " |
| Francia gyapjú Delainok, gyönyörű minták | 63 | " |
| Angol ruhavásznak minden színben | 47 | " |
| I vég jó minőségű havasi vászon | 3-65 | " |
| Gyönyörű fekete és színes emnyők | 07 | " |
| Csipke applikációk, betétek, cakkok | 02 | " |

Mindenféle bélésszár, diszgyombok, zsmórok, szabó-kellékek, nagyon olcsó árban kaphatók.

120 cm. széles gyönyörű nyári szövetek 38 król

120 cm. széles szép lüszterek, minden színben 55 "

Saját készítésű paplanok! Tömérdek maradék féláron

Férfi, női és gyermek ajour és patent harisnyák

valódi angol Princesse fűzők 60 król.

Molnár V. J. és Társa
Rókjá 1236
Szinházszal szemben, Kossuth és Batthyány-u. sarok

Magyar forrás. Magyar forrás

Hugyhajtó és Hugsavoldó

Szultánforrás.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, természetes szénsavban gazdag, bór és dus Lithion-tartama ásványvíz, mindenféle kóros betegségekben.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben valamint cukorbetegségekben, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztő-szervek hirtelen bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Külföldi és központi iroda: Eperjes. Igazgatóság Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22. sz. Kapható már külföldön.

Telefon Budapesten: Igazgatóság: 111-93.

Telefon Eperjesen: 74.

Kapható mindenütt.

Keresek haszonbérbe

minél hosszabb időre és azonnali átvételre egy

150-200 holdas

és egy

4-500 holdas

kellő gazdasági épületekkel, lakóházzal ellátott jó minőségű kis birtokot, Debrecenhez lehetőleg közel mindenestre vasúti vonal mentén. Tiszacsege 909. aug. hó. 1372

Szabó Gábor, főjegyző.

Nyelvoktatás

a német francia és angolból

Berlitz módszere szerint. Mérsékelt és utólagos díjazás. -- Fordítások. **ROSE** tanár, Royal szálloda.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csappó-u. 30. Telefon 558 sz.

Lám Sándor

üveg-, porcellán- és lámpa áruháza Debrecen, Piac- és Hatvan utca sarok.

Ajánlja

nagy választékban elsőrendű gyártmányu

Jégszekrényeit

kisebb és nagyobb háztartáshoz megfelelő, egy- és két rekeszű külön felül nyíló és minden kivitelben,

igen előnyös árakban

a tisztelt vevőközönség rendelkezésére.

Pontosan szabályozott

Zsebórák, inga, fali és ébresztő

órák a legjobb minőségben s legolcsóbban 1 évi jótállással 1348

Blattner Béla

órás üzletében Debrecen, Kossuth-utca 4. sz. alatt szereshetők be.

Ugyanott óra javítások is jól javítva 1 évi jótállással legolcsóbban vállaltatnak el.

Laehne-féle tan- és nevelő-intézet

Sopron.

Elemi iskolával VIII. osztályu nyivános főgimnáziummal és reáliskolával.

A nyilvános gimnázium érettségi vizsgálati joggal bir.

Egyéni tanítás és nevelés. Lelkiismeretes és szigorú felügyelet. Önálló munkára való szoktatás. Modern nyelvek és mindenféle sport ápolása.

Új növendékek már augusztus hóban is felvétetnek. Prospektussal és mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál. 1278

AZ IGAZGATÓSÁG.

MEGLEPŐ SZINTE RSODÁI TOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVÍZ

gyomor-, vese-, hólyag és bántalmaknál valamint asthma bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Kapható;

Kontsek Géza

fűszer és csemege kereskedésében Debrecen, Kossuth utca. 806

Gyomorgöres, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkifünőbb háziser a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

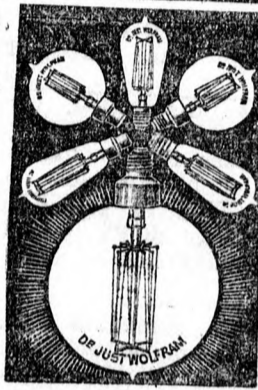
Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECEN.



Villamos világítást

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, malmok, gyárak, kastélyok saját tüzemű berendezéseket, dynamo, motor szellőztető, telefonszobacsengő berendezéseket helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel és szavatossággal 924

FAZEKAS IMRE készíti

Debrecen Piac-u. 77. Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolfram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Pályázati hirdetés.

A ref. ispotályi kisedővodánál férjhez menés folytán a

dajkai állás

megüresedett minék következtében f. é. szeptember hó 1-re új dajka vétetik fel. Jelentkezhetnek oly ref. vallásu tiszta erkölcsü gyermekszereető magános nők, a kik 18-ik életévüket betöltötték de még 40 évnél nem idősebbek. Jelentkezés mindennap d. u. 2-5 óráig az óvodánál Sziv-utca 28. a hol a feltételek is megtudhatók. 1371

Iskolás

fiuk és leánykák részére kész fehérművek, paplanok

ágyterítők, flanel-takarók, pokrócok, harisnyák, zsebkendők, valamint felsőruhákra legjobb minőségű és tartós szövetek és mosóárak igen jutányos és szabott árban beszerezhetők

Szépe Lajos

nőidivat és fehérmű üzletében Debrecen, Kossuth-u. 6. Rothsenek-féle gyógyszertár mellett.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

AJÁNLAT.

FÉNYKÉPÉSZETI szaküzlet Löbl Gyula és Társa
látszerész, Debrecen, Piac-utca 63. 1459

JÓ HIRNEVÉ vendéglő kiadó, Homokkert-utca
125 szám. 3047

H-SZOBOSZLÓN 2 újonnan épült a mai kor-
nak megfelelő üzlethelyiségek a legforgal-
masabb helyen kiadó. Rőfös vagy ipari célra
igen alkalmas. Értekezhetni lehet Veres La-
jos tulajdonossal. 3036

24 krajcár egy méter jó mosó delin, 1. 95 kraj-
cár 140 cm. széles gyapjuszövet Benyáts
Emilnél, Főter. 2675

28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női ha-
risnya fejelése Benyáts Emil harisnyakötő
iparvállalata. 2676

MODERN hajviseletekhez, drótbetétek, loknik,
frizettek, krepek, hajfonatok, parókák jutá-
nyosan kaphatók Boczán Ferenc fodrasznál
Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 101

ÉPÜLET bádigos munkákat a legpontosabb
kivitelben legolcsóbban készít Fülöp és Nagy
Darabos utca 27. Költségvetés tervezet díj-
talan. 71

VIZVEZETÉK és világítási munkákat a legelő-
nyösebben és a legmegbízhatóbban készít
Fülöp és Nagy világítási vállalata. Darabos-
utca 27. Költségvetés tervezet díjtalan. 71

GAZDASZONYNÁK ajánlkozom uri házhoz,
értekezhetni Szatai László Pályaudvar. 3082

Kossuth-utca 7. szám alatt első emeleten
3. szobás modern lakás, fürdőszobával
parkettel, vízvezetékekkel és gázfelszerelés-
sel ellátva, November 1-től kiadó. 3091

KÉT szoba, előszoba, konyha és mellékhelyisé-
gekből álló lakás Október 1-re kiadó, Nyom-
tató-utca 22. 3092

KERESLET.

TALÁLTATOTT 23-án este 9-10 között a Vá-
rosháza előtti kocsni uton egy cylinder, két
nyakkenő, ing stb. Tulajdonosa átveheti
lapunk kiadóhivatalában megtudható címen.
3080

SZEMKÓ keresse fel az ügyvédjét. 3085

ÖNÁLLÓAN dolgozó alj és derék varrónők
felvétetnek Vanger Sándornál Battyányi-u. 1.
3058

EGY fűszeres segéd azonnal felvétetik Tőkés
Zsigmondné fűszer és vegyes üzletében H.-Szo-
boszlón. 2979

TANULÓ azonnal felvétetik Erdős László fod-
rasznál Széchenyi-utca 1. 3088

EGY jó családból való fiú tanuló felvéte-
tik Egyháztér 15 szám. 3083

VARRÓNŐ azonnal felvétetik. Schwartz Vilmos-
nál Piac-utca 71. 3084

EGY IRODAI kisasszony és egy szabás var-
rásban jártas kisasszony és varrógéppügnő-
k azonnal felvétetnek. Cím a kiadóban. 3085

ÜGYNÖKÖK, pénzbeszédők óvadékkal azonnal
felvétetnek, Gedő Adolf varrógépraktárban.
3086

ATÁDÓ egy jó forgalmu fűszerüzlet, dugaszolt
és trafik engedéllyel, értekezhetni lehet Beth-
len-u. 76. 3089

DERÉK és aljvarrónő és lérfiségéd állandó
munkára, tanulófiák és leányok felvétetnek
azonnal Györfy Károly női divattermében.
3994

Figyelmestem a pénztintezteteket, hogy elvesz-
tett 50 koronáról szóló váltómat ne fizessék
ki Bzdik Imre. 3098.

SÜRÖGŐSEN cserét keresek Debrecenből 12 éves
leány gyermekemért Szepesdúránra. 3095

SZABÓNŐ munkát vállal, Cím Eötvös-u. 65.

TISZTESSÉGES keresztény családnál 2 közép-
iskolába járó tanuló ellátásra felvétetik. Széc-
henyi-u. 18 szabó üzlet. 3052

GALAMB elrepült, két fehér egy kék, angol
golyvás. Hazahozónak jutalom Komlóssynál
Piac-utca 73. Ugyanott fajgalambok eladók.
3097

ELADÁS.

Sörkertli ponyvasátor 18 méter hosszú 15 m.
széles, 5 oszlopon álló kétfelé is hajlítható
vasszerkezettel, teljesen jó karban, az üzlet
ujjépítése miatt eladó. Halász Izidor „Fe-
hérlő”-hoz címzett vendéglőjében Debrecen.
3081

NŐI kalapok eladók. Cím a kiadóban. 3039

EGY társaskocsi (Omnibusz) eladó, értekezni
Fehérlő szállodában lehet. 2830

Vár-UTCA 8 számú ház haláleset miatt eladó.
Ugyanott 5 szobás modern utca lakás kiadó,
november 1-étől. Ugyanott 1000 liter 8 éves
bor eladó. 3090

15 hl. ezerjő bor eladó. Timár-u. 36. 3087

ELADÓ Honvéd-utca 26 számú adómentes ház,
kedvező lefizetés mellett. 3093

Fodrászüzlet súlyos betegség miatt sürgősen
eladó. Cím a kiadóban. 3029

DINNYE.

Tisztelettel tudatom becses rendelő-
immell **dinnyeszállítás** kert-
gaz-
gaságból kezdetét vette, kilója ezidőszert
a görögdinnyének 8 fillér, a sárgának 30
fillér, kapható

befőzni való Cautaleup

is kiváló szép minőségben.

A megrendelt dinnye esetleg házhoz
szállítódik, vidéki, vagy vidékre szállítandó
megrendeléseket is **Szentanna-u. 38. sz. a.**
elfogad s pontosan teljesít

Biró Pál

kertgazdasága.

1374

Hirdetések jutányos áron
felvétetnek a
„DEBRECENI UJSÁG” részére a kiadó-
hivatalban, Lamprecht-ház, Piac-u. 42

A tanuló ifjuság figyelmébe!

Legtöbbször szerkesztői megbízható pontos órák



Legtöbbször szerkesztői megbízható pontos órák

Löfkovits Arthur és Tsa

cégnél Piac-utca 38.

1375

Telefon 701, Telefon 701

Gallérok kézelők mosása, vasalása a legszébben
eszközöltetnek.

Mindennemű felsőruhák festé-
sét és tisztítását szépen és
jutányosan eszközli

Koncz József

gőzerőre berendezett kelmfestő és
vegyszeti ruhatisztító intézete.

Főüzlet:

DEBRECEN, Arany János-u. 10.

Fiók üzletek:

Batthyány-u. 2., Vár-u. 3. sz.
a Zenede kisépülete udvarában.

Csanak József

sajáttermésű, tisztán kezelt
homoki fajborainak

árjegyzéke.

Asztali borok:

| | | |
|------------|------------------|------------|
| Kadarka | 1904-iki 1 liter | 60 fillér. |
| Asztali | 1904-iki 1 liter | 64 |
| Kövvidinka | 1905-iki 1 liter | 72 |
| Ezerjő | 1905-iki 1 liter | 80 |
| Rizling | 1905-iki 1 liter | 80 |

Üvegbetét 16 fillér. 1089

Pecsenye borok:

| | | |
|------------------------|-----------|---------------------|
| Császárszállás gyöngye | 7/10 ltr. | 1 üveg 1.10 fillér. |
| Ezerjő szemelt | 7/10 ltr. | 1 üveg 1.20 fill. |
| Carbenet vörös | 7/10 ltr. | 1 üveg 1.20 fill. |
| Furmint | 7/10 ltr. | 1 üveg 1.40 fill. |

* Hordó vételnél megfelelő árendmény. *
Friss töltésű ásványvizek állandó nagyraktára.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Mosókelme ujdonságok

Zephyr, Batist, Ottomán vá-
szon, Kreton, Voile de laine

óriási raktára.

656

Legbiztosabb széptípus a

Fáy-féle Arc-Crém.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán
arany éremmel és oklevéllel. Hatása osodás!

Szépit, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, máj-
foltok, pattanások és az arcból
tisztítalanságai ellen.

Egy tégely ára egy kor-
hozaváló „Fáy-szappan” szintén egy korona.

756 Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferenc gyógyszer-
résznél.

DEBRECEN, Kossuth u. 8.

„Aranyzarva” gyógyszertár. — Telefon sz. 460